

ZPRAVODAJ VESELICE

červen 2012 • 38

1. Slovo starosty obce
2. Plnění rozpočtu a hospodaření obce za rok 2011
3. Rozpočet obce na rok 2012
4. Nová perspektiva veselického dvora
5. Veselíctví chataři 2. část
6. Ptactvo našeho blízkého okolí (Stehlík obecný)
7. Za zvěři našich polí, luk a lesů (Medvídek mýval)
8. Slimák-nepřítel našich zahrad
9. Zajímavosti ze života včel
10. Černá kronika obce
11. Informace ze života v naší obci
12. Informace o dnu otevřených dveří 28.4.2012 v ZŠ TGM D. Bousov
13. Informace o službách občanského sdružení Jakhetai Luma
14. Informace vedení obce a redakce časopisu
15. Z činnosti SPOZ
16. Informace vedení obce a redakce časopisu
17. Společenská kronika
18. Čtenářské dopisy a ohlasy
19. Příspěvatelé na časopis
20. Ohlédnutí za Velikonocemi

SLOVO STAROSTY OBCE

Vážení spoluobčané, milí čtenáři,

V tomto dalším vydání Zpravodaje Veselice Vás chci seznámit také i se současným stavem vody v obecním vodovodu.

Koncem loňského roku bylo zjištěno při rozbořech vody v laboratořích Zdravotního ústavu v Kolíně zvýšené množství dusičnanů. Tento stav byl projednáván s vedoucími pracovníky Krajské hygienické stanice Středočeského kraje, územního pracoviště v Mladé Boleslavi. S touto skutečností jsem osobně seznámil odběratele, neboť vodu je, až do odvolání nežádoucí používat k pitným účelům (včetně přípravy stravy) pro děti do 1 roku věku, u dětí ve věkové kategorii 1–7 let a těhotných žen je vhodné spotřebu vody z vodovodu omezit a přednostně používat k pití vodu balenou nebo kvalitní vodu z jiného zdroje.

Od té doby bylo provedeno několik odběrů vzorků pro laboratoř. Byla provedena čerpací zkouška z vrtu. Vše bylo projednáno s odborem životního prostředí v Mladé Boleslavi a s ochranou podzemních vod zastoupenou Dr. Vencelidesem, který je do celé problematiky detailně zasvěcen.

Věřím, že se najde řešení a dojde ke zlepšení situace. O dalším průběhu stavu Vás budeme průběžně informovat.

Jak jste si již mnozí z Vás jistě všimli, začíná se ve veselickém statku blýskat na lepší časy, neboť se změnil majitel. Nový majitel začal s úklidem náletových dřevin.

O jeho záměrech se dočtete na dalších stránkách v jeho článku .

Koncem ledna skončila provoz obchodní firma Koldová-Borovička ve veselickém obchodě potravin. Pro alespoň částečné zásobování obce základním potravinářským zbožím, bylo sjednáno s firmou Pekařství Bohemia s. r. o. se sídlem v Jablonci nad Nisou, dojíždění pojízdné prodejny do obce. Tato zastavuje na zastávkách autobusu v pondělí, středu a pátek vždy kolem dvanácté hodiny.

Koncem března byla na žádost manželů Libuše a Františka Štěpanovských znovu ořezána lípa na návsi před jejich domem. Úklidu ořezaných větví se zúčastnilo značné množství brigádníků, kterým tímto děkuji. Roští bylo navedeno na malý prostor u chat, kde 30. dubna, pod dozorem hasičů, proběhlo pálení čarodějnic. Letos se této akce zúčastnilo ještě víc domácích i chatařů než v loňském roce.

Závěrem Vám přeji šťastný výběr a krásné prožití zasloužené dovolené, ať už je to kdekoliv.

Pažout Miroslav - starosta obce

PLNĚNÍ ROZPOČTU OBCE ZA ROK 2011

	rozpočet (původní)	skutečnost	% plnění
PŘÍJMY (některé položky)			
Daň z příjmu FO ze záv. činnosti	180 000,00	202 602,48	112,6
Daň z příjmu FO ze sam. činnosti	390 000,00	318 524,23	81,7
Daň z příjmu FO z kap. činnosti	15 000,00	17 523,12	116,8
Daň z příjmu právnických osob	200 000,00	182 775,29	91,4
DPH	310 000,00	513 146,37	165,5
Poplatek za likvidaci TKO	70 000,00	80 700,00	115,3
Poplatek ze psů	1 400,00	2 055,00	146,8
Správní poplatky	1 500,00	420,00	28,0
Daň z nemovitosti	205 000,00	209 578,00	102,2
Pitná voda – vodné	50 000,00	34 935,0	69,9
Úroky z vkladů	15 000,00	23 136,48	154,2
Příjmy - dotace ze SR na správu	48 100,00	48 100,00	100,0
CELKEM	1 495 000,00	1 743 249,97	116,6

	rozpočet (původní)	skutečnost	% plnění
VÝDAJE (některé položky)			
Pitná voda	75 000,00	51 355,85	68,5
Odvod a čišťení odpadních vod	729 000,00	3 022,00	0,4
Předškolní zařízení	5 000,00	6 690,00	133,8
Základní školy	65 000,00	54 225,00	83,4
Místní rozhlas	10 000,00	6 749,00	67,5
Záležitosti kultury	10 000,00	3 883,00	38,8
Veřejné osvětlení	45 000,00	45 311,33	100,7
Sběr a svoz komunálního odpadu	100 000,00	86 215,00	86,2
Požární ochrana (dobrovolná část)	36 000,00	30 724,00	85,3
Zastupitelstva obcí	145 000,00	143 352,00	98,9
Činnost místní správy	198 000,00	205 589,25	103,8
Služby peněžních ústavů	12 000,00	11 744,00	97,9
CELKEM VÝDAJE	1 495 000,00	750 830,43	50,2

Během roku byl rozpočet dle potřeby upraven třemi rozpočtovými opatřeními.

HOSPODAŘENÍ OBCE ZA ROK 2011 - KOMENTÁŘ

Opis ze Závěrečného účtu obce za rok 2011:

Dne 3. března 2011 byl schválen rozpočet obce Veselice v celkové výši 1 495 000 Kč a jeho součástí byly příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria. Rozpočet byl sestaven jako vyrovnaný.

Hospodaření obce za rok 2011 skončilo přebytkem ve výši 992 419,50 Kč.

PŘÍJMOVÁ ČÁST

Skutečné příjmy roku 2011 byly 1 743 249,97 Kč
z toho daňové příjmy 1 596 294,49 Kč
nedaňové příjmy 98 855,48 Kč
přijaté dotace 48 100,00 Kč

Daňové příjmy

V této části jsou zahrnuty daně, kde správcem je finanční úřad, výnosy ze všech sdílených daní náleží obci podle zákona č. 243/2000 Sb.

Daň z nemovitosti nepodléhá shora uvedenému zákonu a správce daně – FÚ převádí obci 100 % vybrané částky.

Nedaňové příjmy

Obsahem nedaňových příjmů jsou příjmy z poskytování služeb (vodné, TKO, prodej dřeva), příjmy z pronájmu

ostatních nemovitostí, příjmy z pronájmu hrobových míst a příjmy z úroků.

Přijaté dotace

V roce 2011 byla přijata dotace na správu ve výši 48 100 Kč

VÝDAJOVÁ ČÁST

Skutečné výdaje za rok 2011 byly 750 830,43 Kč
z toho běžné výdaje 750 830,43 Kč

Skupina 2

pozemní komunikace – výstavba lávky přes Hasinský potok firmou Svoboda

pitná voda – nákup materiálu, elektrické energie, PHM pro provoz a údržbu, mzdové náklady na údržbu, platby za rozbory vody

odvádění a čištění odpadních vod – poplatky

Skupina 3

předškolní zařízení - příspěvek na uhrazení neinvestičních nákladů MŠ Ostružno

základní školy – příspěvek na uhrazení neinvestičních nákladů ZŠ v Dolním Bousově a Magistrátu města Mladá Boleslav

rozhlas a televize – oprava veřejného rozhlasu
záležitosti kultury – činnost SPOZ – jubilea a Mikulášská nadílka
veřejné osvětlení – náklady na elektrickou energii
sběr a svoz komunálních odpadů – faktury proplacené firmě COMPAG MI. Boleslav

Skupina 5

Požární ochrana - dobrovolná část – nákup materiálu a PHM, technická prohlídka a měření emisí na hasičském voze, příspěvek na činnost

Skupina 6

místní zastupitelské orgány – výdaje na odměny zastupitelů, zdravotní pojištění
činnost místní správy – náklady na zabezpečení chodu úřadu tvoří položky mzdy nákup materiálu, DHDM, tiskopisů, elektrická energie, služby pošt, telekomunikací, platby pojistného, zpracování dat, poplatky, poplatky KB, vyúčtování daně z příjmu.

Zastupitelstvo obce schválilo závěrečný účet dne 11. dubna 2012
Marcela Šafránková

ROZPOČET OBCE NA ROK 2012

Dne 5. března 2012 Zastupitelstvo obce Veselice projednalo a schválilo rozpočet obce na rok 2012, rozpočet byl schválen jako vyrovnaný.

PŘÍJMY CELKEM	1 640 000,00
v tom: Daňové příjmy	1 512 500,00
Nedaňové příjmy	79 380,00
Přijaté dotace	48 120,00

VÝDAJE CELKEM	1 640 000,00
v tom Běžné výdaje	732 000,00
Kapitálové výdaje	908 000,00

PŘÍJMY

Název	hodnota v Kč
Daň z příjmu fyz. osob ze záv. činnosti	200 000,00
Daň z příjmu fyz. osob ze sam. činnosti	310 000,00
Daň z příjmu fyz. osob z kap. činnosti	15 000,00
Daň z příjmu právnických osob	200 000,00
DPH	500 000,00
Poplatek za likvidaci TKO	80 000,00
Poplatek ze psů	2 000,00
Správní poplatky	500,00
Daň z nemovitosti	205 000,00
Daňové příjmy celkem	1 512 500,00

Pitná voda – vodné	35 000,00
Pohřebnictví – pronájem hrobového místa	8 780,00
ECO – COM – zpětný odběr	12 000,00
Správa – pronájem prostor	3 600,00
Úroky z vkladů	20 000,00

Nedaňové příjmy celkem	79 380,00
Neinvestiční příj. dotace ze SR na správu	48 120,00
Přijaté dotace celkem	48 120,00

CELKEM PŘÍJMY 1 640 000,00

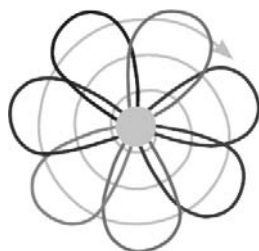
VÝDAJE

Název	hodnota v Kč
Provoz veřejné silniční dopravy	65 000,00
Pitná voda	57 000,00
Odvod a čištění odpadních vod	891 000,00
Předškolní zařízení	5 000,00
Základní školy	55 000,00
Místní rozhlas	10 000,00
Záležitosti kultury	10 000,00
Veřejné osvětlení	55 000,00
Sběr a svoz komunálního odpadu	90 000,00
Požární ochrana (dobrovolná část)	35 000,00
Zastupitelstva obcí	145 000,00
Činnost místní správy	210 000,00
Služby peněžních ústavů	12 000,00

CELKEM VÝDAJE 1 640 000,00

Marcela Šafránková

NOVÁ PERSPEKTIVA VESELICKÉHO DVORA

Vážení přátelé, dostali jsme příležitost napsat pár informací o tom, co to vlastně v obci Veselice vytváříme za projekt.

Jsme manželé Tomáš a Pavlína Fraňkovi a počátkem letošního roku jsme v obci koupili bývalý statek. Určitě jste si všimli, že se

na statku začíná pomalu něco dít a o tom, co to bude, jsou následující řádky.

Naším cílem je ve Veselici vybudovat ekologickou farmu, kde budeme pěstovat ovoce, zeleninu, rostliny

a také i stromy, poskytující užitek pro původní řemesla. Časem určitě přibudou i hospodářská zvířata a včely.

Farma bude sloužit nejenom k pěstování rostlin, ale také i k výchovně-vzdělávacím účelům. Chceme také pořádat semináře, školení a vzdělávací pobyty pro děti a dospělé.

Věříme, že zemědělství má velkou perspektivu. A to nejen z hlediska investice, kterou jsme udělali, ale zejména s ohledem na jeho schopnost poskytovat základní hodnoty, které člověk k životu potřebuje. To je mimo jiné smysluplná práce a potraviny, které svojí kvalitou udržují život a zdraví nás všech.

Půjdeme cestou trvale udržitelného rozvoje zemědělství, které bude nejen neustále zkvalitňovat půdu, ale také vytvářet lepší krajinu. Chceme navázat na přerušené tradice a zkušenosti našich prarodičů a předků. Budeme se mnoho věcí znova učit a dělat i chyby. O naše zkušenosti se budeme chtít podělit s lidmi, kteří mají obdobné smýšlení, a s dětmi, které pomalu přicházejí o základní informace, kde se berou jejich potraviny a jaká je jejich cesta až na jejich talíř.

Záleží nám na dobrých vztazích s obcí a jejími občany. Vážíme si tradičních hodnot, poctivé práce a majetku, který spravujeme v našem vlastnictví nebo je nám svěřen do péče.

Vzhledem k tomu, že farma má být soběstačná, musíme také naše výpěstky a výrobky prodávat dál. Proto budeme usilovat o jejich prodej přímo ze dvora a pozveme další zákazníky k nám na Veselici, aby viděli, jak hospodaříme a mohli všechno ochutnat. K tomuto záměru vytvoříme

i několik pracovních míst a bude také spousta příležitostí i pro sezónní práci.

Abychom nemuseli sloužit našim zvířatům, chceme jim umožnit větší soběstačnost a to znamená větší nároky na plochu pastvin, kde se mohou svobodně pást. K těmto plánům potřebujeme získat ještě několik hektarů zemědělské půdy a luk.

V nejbližší době budeme opravovat budovy farmy a budeme sázet ovocné stromy, keře a další původní dřeviny. Součástí výsadeb budou živé ploty, sady, větrolamy a rozptýlená zeleň, které budeme muset ochránit, než vyrostou, oplocením.

Máme mnoho let zkušenosti z podnikání a věříme, že se nám náš záměr bude postupně dařit uskutečňovat a že s pomocí inteligence přírody vybudujeme farmu, která bude dělat radost nám, obci i širokému okolí.

manželé Fraňkovi

VESELIČTÍ CHATAŘI 2. ČÁST

Když se mě moji přátelé zeptají... (pokračování ze ZV č. 37)

A je zde nové vydání Veselského zpravodaje a s ním i moje další vzpomínání na začátky a průběh chataření na Veselici. Minule jsem skončila u majitelů chaty v pořadí páté.

Tak tedy tou šestou se stala chata OKORAM manželů Stádníkových.

Vím, že oba vřadycky měli velký vztah k přírodě a trampinku, o čemž svědčí i indiánský totem, který vyrobil sám pan Stádník, který již dlouhé roky jejich chatku doslova zdobí. Jako dítěti se mi také moc líbilo, že si svoji chatičku pojmenovali a přemýšlela jsem, s čím to asi souvisí. Sami majitelé mě potom vysvětlili, že OKORAM je pozpátku MAROKO a Stádníkovi v době, kdy chatu stavěli, v této periferní mladoboleslavské čtvrti bydleli. Jezdí sem stále pravidelně svojí opečovanou Škodou 100, za což mají od nás všech velký obdiv.

Další chata vyrostla nedaleko rybníka, a to zásluhou manželů Pekárkových.

Ti vysadili v jejím okolí velké množství ovocných stromů a tak v období jejich jarního kvetení je to prostě nádhera. Po smrti paní Pekárkové chatu koupili manželé Marešovi.

Chatu přestavěli a v současné době zde tráví své volné chvíle paní Marešová a rodina dcery Moniky Strnadové. Chata často ožívá už jejich 4. generací.

V pořadí osmá byla postavena chata manželů Hiklových.

Pan Hikl byl bratrancem zakladatele osady pana Spáry. Hiklovi ale poměrně brzy chatu prodali manželům Herzánovým. Pana Lud'ka Herzána jsem poznala jako velkého lidumila a granda v dobrém slova smyslu, pro nějž nebylo nic problémem. Nyní zde začíná chatařit jeho syn Alexandr Herzán s rodinou.

Dalšími byli manželé Urbanovi

Tito se stali, stejně jako Herzánovi, našimi přímými sousedy. Vím, že moji rodiče s nimi zažili mnoho příjemných chvil a legrace. Dnes chatu zvelebují jejich vnuk Karel Urban.

Další chatu vybudovali, a stali se tak desátými, manželé Vojtíškoví.

Později ji začali velice často užívat rodiče paní Vojtíškové, manželé Pokorní. Ti se také zasloužili o její současný vzhled, včetně její dcery Moniky Železná. Paní

Pokorná byla velice čiperná paní, která si dokonce ve svém, již pokročilejším věku, udělala řidičský průkaz, prá-

vě proto, aby mohli s manželem pravidelně na chatu jezdit. Již z dálky jsme věděli, že přijíždějí, a to díky jejich červenému vozu DAF. Nyní je majitelkou chaty jejich dcera Monika Železná.

Poslední víkendové sídlo si v osadě pořídili manželé Hruškovi.

Moc toho o nich nevím, protože se mi jeví jako uzavření lidé, kteří se nikdy neúčastnili žádného společného chatařského dění. Sice sem jezdili poměrně pravidelně, ale mám pocit, že vždycky ráno přijeli a večer téhož dne zase odjeli. Chatu od nich koupil před několika lety pan Jaroslav Dufek, který zde bydlí dokonce trvale.

A to je ve stručnosti vše, co jsem chtěla a hlavně byla schopna napsat o veselických chatách a chatařích. V úvodu první části tohoto článku jsem uvedla, že bych chtěla těm, kteří se o to zasloužili a dali nám všem tu možnost příjemně zde trávit chvíle volna, být v úzkém spojení s přírodou, aktivně tu odpočívat a nabírat síly do naší další práce, moc a moc poděkovat. A i když už někteří nejsou mezi námi, myslím, že se všichni snažíme, abychom v tom jejich započatém díle pokračovali a to tak, jak nejlépe umíme a můžeme

Eva Konývková

PTACTVO NAŠEHO BLÍZKÉHO OKOLÍ

Stehlík obecný (*Carduelis carduelis*)

Stehlík obecný je pták menší než vrabec domácí. Poznává se podle typického zbarvení. Tělo je červené a černé, hlava má bílou kresbu. V letu je rovněž patrná široká žlutá křídelní páska a bílý kostřec. Tento pták byl dříve hojně chytán „čiržbary“ a chován v klecích. Často se také používal u kanárů jako kříženec.

Stehlík hnízdí v otevřené krajině v zahradách a v sadech. Hnízda si staví vysoko v korunách stromů. Hnízdění probíhá 2x ročně v 5. a v 7. měsíci. Zpravidla snáší 5 - 6 vajíček. Samička pak na vajíčkách sedí 12 - 13 dnů.

Mláďata krmí oba rodiče po dobu cca 14 dnů. Potravou je převážně hmyz ale také různá semena.

Stehlíci jsou většinou ptáci stálí, částečně však i tažní. V zimě je můžeme spatřit na úhorecha při cestách s bodlácím a lopuchy.

Tento pták je okrasou přírody a zaslouží si naši pozornost i ochranu.

Josef Antoš - Řitonic

ZA ZVĚŘÍ NAŠICH POLÍ, LUK A LESŮ

Medvídek mýval (*Procyon Lotor*)

Tato šelma z čeledi medvídkovitých je původem ze Severní Ameriky, kde žije převážně v okolí jezer a vodních toků.

Mýval je podobný psíku mývalovitému. Od čenichu až ke konci ocasu je dlouhý

90 až 100 cm. Přes oči má výrazný tmavý pruh a také jeho ocas je ozdoben tmavými pruhy. Jeho srst je šedo-černo-hnědá.

Název „mýval“ je odvozen od jeho stále opakované činnosti, když si ve vodě vždy omývá nejenom svoji potravu, ale i jiné předměty, které má ve svém dosahu.

Ve svém přirozeném prostředí mýval žije ve společnosti několika samic. Jeho aktivita začíná vždy až po soumraku.

U nás se rozšířil ze zaniklých kožešinových farem a soukromých amatérských chovů.

Jako invazivní všežravec v naší přírodě dost škodí. Především škodí drobnému ptactvu, obojživelníkům a drobné zvěři. Dost ale také škodí i na domácí drůbeži.

Zcela bez nadsázky můžeme jeho latinský přídomek *Lotor*, volně přeložit jako lotr.

Tato šelma je schopna lézt po stromech, výborně plavat a dobře se pohybovat po zemi. Stává se tak velkým konkurentem našim stávajícím predátorům.

Mývala je možno dobře chovat i v zajetí, kde se i dobře rozmnožuje. Na zimu upadá do zimního spánku, podobně jako jezevec.

Můžeme konstatovat, že tuto agresivní šelmu je nutno důsledně potírat. Že se již tak běžně děje, o tom svědčí množící se zástřely z celého našeho území.

Miloslav Konyvka, hajný - Záhuby

SLIMÁK-NEPŘÍTEL NAŠICH ZAHRAD

Každoroční invaze **slimáků-plzáků** je pro mnoho zahrádkářů pohromou. Ve velkém likvidují zeleninu i okrasné květiny. Nevzdávejme se však a buďme vytrvale důslední. Slimáky sbírejme, nastražujme pasti a aplikujme biologickou ochranu! Zahrada se nám za to odmění návratem k původní rovnováze.

Jahody, saláty, natě mrkví i řepy, okrasné květiny, to všechno mizí v bezedné plži tlamičce. Plzáci vše pilně strouhají svoji radulou, tj. jazykem posetým drobnými „zoubky“.

Plzák španělský (*Arion lusitanicus*) se stal celoevropskou pohromou.

Pochází z Pyrenejského poloostrova, západní Francie a Anglie. Před 50 lety se začal rozšiřovat spolu se zemědělskou činností. Brzo obýval celou Evropu a dostal se až do USA.

U nás byl poprvé spolehlivě určen v roce 1991 a od té doby se v kulturní krajině invazně šíří.

Proč se tak rychle množí?

Dospělí plzáci, v našich podmínkách, přežijí zimu jen zcela výjimečně. Proto na jaře jsou jen mladí plzáci a všechny zásahy jsou také účinnější. Zemědělská krajina jim však v této době skýtá hojnost všeho, co potřebují k tomu, aby rozvinuli svoje rozmnožovací schopnosti do maxima.

Plzáci španělští se páří v červnu. Oplodní se, jak je u plžů zvykem, navzájem a vajíčka potom také kladou oba. Každý plzák španělský tak může každoročně naklást až 220 vajíček, roz-

dělených do několika snůšek. Vajíčka kladou od poloviny srpna do poloviny prosince, nejvíce však na přelomu srpna-září. Mladí se líhnou po 38 až 43 dnech, přičemž vajíčka kladená koncem září a později již přezimují a plzáci se líhnou až na jaře. Čím je zima teplejší, tím se líhnou dříve, obvykle od dubna, nejvyšší četnosti dosahují plzáci v květnu a červnu

Abychom plzáků nechystali příznivé prostředí, zaléváme rostliny přímo ke kořenům a nezvlhčujeme zbytečně půdu kolem. Plzáci se také rádi stahují do kupek trávy, plevele, pod úkryty ze dřeva. Taková místa buď ze zahrad odstraníme, neb je naopak použijeme jako přirozené lapáče a často je kontrolujeme.

Jak zachránit úrodu?

Ruční sběr – pracný, ale zdarma

Na malých plochách můžeme plzáky španělské sbírat. Nejlépe se sbírají po dešti, kdy všichni vylézají, či ráno a za soumraku. Milují vlhko a stín. Po nasbírání do nádoby je co nejrychleji usmrtíme zalitím vařící vodou. Občas praktičtější posolení není dobrou metodou. Tato jim zbytečně připraví pomalý a bolestivý úhyn. Ve vodě se poté brzy rozloží a mohou se ve skupenství kapalném vylít na kompost.

Sběr si usnadníme nalákáním slimáků na zkažené ovoce či rozličnou, nejlépe listovou zeleninu, opadané květy či granule pro kočky a psy. Účinek zvýšíme, pokud potravu přiklopíme vlhkým, nejlépe nahnilým prkénkem - slimáci se rádi schovávají.

Nastražené pasti

- dobře fungují zapuštěné nádoby, přičemž nejlepším lákadlem pro většinu slimáků je pivo. Vhodné jsou i zbytky ze sudů, které lze získat i zdarma
- okraj necháme 1 cm přečnívat, abychom omezili lapání jiných živočichů
- pasti denně kontrolujeme, v pivu utopené slimáky již není třeba ani usmrcovat, měli příjemný konec.

Hladina piva musí však být dostatečně hluboko; už se objevili i plzáci, kteří se pouze napijí a spokojeně se plazí dál. Osvědčené jsou například petlahve, u kterých z boku vystřihneme ovál a do záhonu se poté zapustí ve vodorovné poloze a z poloviny napustí pivem. Z této pasti se opilý slimák již nedostane.

Ochrana záhonů

Mechanická ochrana záhonů

Bariér, které jsou pro slimáky obtížně překonatelné či zcela nepřekonatelné je mnoho druhů:

- zapuštěné plechy s okrajem zahnutým směrem ven, vysoké alespoň 15 cm
- pásy suchého materiálu, jako je sláma, piliny, vaječné skořápky
- může pomoci i lemování aromatickými rostlinami, které plzáci nežerou, a proto je nenalákají k další cestě do nitra záhonu - například šalvěj, tymián, levandule.

Chemická ochrana záhonů

- Jako nervový jed na mladé slimáky působí i obyčejná káva. Poslouží proto i kávová sedlina
- Hubení plzáků chemickými látkami je dvojsečná zbraň, neboť můžeme ohrozit zdravotní nezávadnost vlastní zahrady. Přípravky hubící plzáky, zpravidla hubí i jejich přirozené nepřátele a jsou tedy pro budoucnost zahrady stejnou pohromou, jako plzáci samotní!
- Preparáty, jejichž účinnou látkou je nervový jed, například methiocarb, hubí i všechny další živočichy.

ZAJÍMAVOSTI ZE ŽIVOTA VČEL

Včelaření je jednou z nejstarších lidských činností, kterou se člověk od pradávna zabývá. S tímto pozoruhodným kulturním hmyzem, se kterým se setkáváme od jara do podzimu, se pojí mnoho zajímavostí. Včely medonosné se původně vyskytovaly v Evropě, Africe a západní Asii. Nyní po celém světě existuje přibližně dvacet tisíc druhů včel. Jen některé z nich však žijí ve společenstvích.

V úle včely medonosné žije zpravidla až 60 tisíc včelích jedinců. Rozeznáváme několik druhů včel žijících v úlech.

Nejdůležitější a také největší včelou je včelí matka, která dosahuje hmotnosti 180 - 250 mg a měří 20 až 25 mm. V úle bývá většinou jen jedna a pouze ona dokáže klást oplozená vajíčka, kterých za den může naklást až 1500.

Z úlu se dostane pouze jedenkrát, a to když letí na trubčí shromáždění k oplodnění. Celý svůj život (4-5 let) pak stráví uvnitř úlu kladením vajíček pro celé společenství.

V úle dále žijí, přibližně od května do konce července, včelí samci-trubci, jichž bývá několik set. Trubci se líhnou z neoplozených vajíček. Trubec dosahuje hmotnosti 200-260 mg a měří 20-25 mm. Hlavním úkolem trubců je rozmnožování. Zúčastňují se svatebního letu za účelem oplodnění matky. Tato si ve svém těle uloží cca 5 milionů spermií. Matku oplodní jen několik jedinců, kteří za to zaplatí vysokou cenu, neboť po spáření umírají. Na pod-

zim, kdy se začíná nedostávat potravy, jsou dělnicemi z úlu vyhnáni.

Největší skupinu včel tvoří dělnice. Tyto se líhnou stejně jako matky z oplozených vajíček. Potrava v prvních dnech života však rozhodne o jejich neplodnosti.

Dělnice dosahuje hmotnosti kolem 100 mg, měří 12-14 mm a dožívají se různého věku dle ročního období. Na jaře a v létě žijí 6 - 8 týdnů, přes zimu však 7 - 9 měsíců.

Dělnice se věnuje téměř všem činnostem v úlu i mimo něj. Opravují a staví plástve, krmí larvy mateří kašičkou vlastní výroby, střeží a i brání vchod do úlu, větrají a upravují podíl vody v medu, hledají vodu, nektar, pyl a přináší je do úlu, krmí matku a předávají si její vůni, aby se lépe vzájemně poznávaly.

Život v úle je velmi organizovaný. Včely se vzájemně dorozumívají chemicky a včelím tancem na plástu. Včelí tanec je mimořádný komunikační prostředek. Namáhavý sběr nektaru by bez něho nebyl vůbec možný. Včela, která se vrátí do úlu s nektarem, předvádí před ostatními tanec, kterým přesně zobrazuje svoji předchozí cestu. Taneční kroky ukazují směr a vzdálenost k místu, kde se nektar nachází, jeho množství a kvalita.

V úle vytvořeném člověkem, do jeho dolní části klade matka vajíčka a je zde vlastní chov. V horních částech úlu

Ohrožují i domácí zvířata, včely, žížaly, i přirozené nepřátele plzáků!

- Lepší variantou jsou přípravky na bázi metyldehydro, zaměřené přímo, na plže, kteří po požití takového přípravku dehydrují. Některé prostředky jsou dokonce vyrobeny tak, aby alespoň odpuzovaly ptáky a hlodavce.
- Přípravky na bázi sloučeniny železa a fosforu jsou pro ostatní zvířata neškodné a přitom jsou dostatečně účinné. Měla by se jim tedy dávat jednoznačně přednost!

Ochrana záhonů přirozenými parazity a predátory plžů

- biologický přípravek Hlístice (*Phasmarhabditis hermaphrodita*). Je to stále oblíbenější přípravek, přirozený parazit plžů. Hlístice neohrožují zdravé prostředí na zahradě a nehubí přirozené predátory plžů. Jeho nevýhodou je poměrně vyšší cena a pomalejší účinek než u preparátů chemických
- dalšími přirozenými nepřáteli a likvidátory plžáků jsou: prasata, drůbež, ježci, užovky, slepýši, rejsci, ropuchy, zástupci čeledi světluškovitých (skalnatka dravá, skalnatka západní), brouci (střevlíci, drabčiči a páteřiči) a i některé druhy ptáků. Výborným likvidátorem plžů je také kachna-běžec indický.

Boj proti slimákům je běh na dlouhou trať. V zájmu zdraví našich zahrad i zdraví nás všech, nelze však v tomto boji ustát!

Z internetových podkladů pí Bucharové z 6. 6. 2011 zpracoval: Ing.Camp

je med. Včely vyrábí různé produkty, ale nejvýznamnější je med.

Včelí med vzniká složitým způsobem zpracování snůšky nektaru. Během něho včely uvolňují výměšek svých hlitanových žláz. Během jeho zpracovávání dochází k odpařování vody a zahušťování.

Vzpomeňme si tedy ráno při snídani, když jíme chléb namazaný medem či si jím sladíme čaj, na tisíce malých

tvorečků, kteří tento zdravý a chutný produkt vyráběli.

Kdo by měl zájem blíže poznat život včel, tak mne může na Veselici navštívit a já mu to ve svém včelínu ochotně umožním. Ochranné pomůcky každému samozřejmě zapůjčím.

Zdeněk Srb,
předseda ZO Včelařů v Dolním Bousově

ČERNÁ KRONIKA OBCE

Jak nám dne 17. 4. 2012 sdělil velitel PČR z Mnichova Hradiště, nebyla v obci Veselice v období říjen 2011 až březen 2012 zjištěna žádná trestná činnost či

přestupek. K tomuto stavu si můžeme všichni vzájemně blahopřát!

Z podkladu Policie ČR zpracoval Ing. Jiří Campř

INFORMACE O ŽIVOTĚ V NAŠÍ OBCI

Novoroční pochod okolím obce Veselice.

Již čtvrtý ročník tradičního novoročního pochodu okolím obce Veselice, odstartoval po novoročním projevu prezidenta republiky v 13.30 hod. od místní Veselické hospůdky. Tentokrát se sešlo 35 vyznavačů přírody, čerstvého vzduchu a zdravého pohybu se 7 vodícími psy. Na svůj první pochod (pojezd) se také vydali dva účastníci v kočárku. Samozřejmě oba kočárky byly nejdříve prohlédnuty, aby měli zimní pneumatiky a nebyl problém na trati. Letošní trasu jsme volili pochodem přes les zvaný „Hlubočák“, kolem hájovny na Záhubách a zpět na Veselici. Cestou jsme absolvovali opékání vuřtů, dopl-

nění tekutin (pro děti čaj a pro dospělé svařené víno na zahřátí).

Skoro po celou trasu přšelo, ale všichni účastníci se v cíli ve Veselické hospůdce, při požívání tradiční gulášové polévky shodli, že se na příštím pátém ročníku sejdou opět.

Poděkování patří manželům Buckovým za přípravu sálu, obci Veselice za příspěvek a samozřejmě největší poděkování patří organizátorce pochodu a kuchařce v jedné osobě Evě Konývkové.

Josef Šoltys

SPORTOVNÍ AKTIVITA OBČANŮ

V měsíci lednu 2012 se sešla parta vyznavačů zimních sportů a to konkrétně ledního hokeje a krasobruslení na rybníku u chat. Na zamrzlé ledové ploše se uskutečnil zápas mezi příchozími z řad místních Veseláků, chalupářů a chatařů. Zápas jsme všichni přežili bez větších modřin a vyloučení.

Unavení hráči mohli sledovat krasobruslařky a jejich umění, včetně skoků a piruet. K tomu všemu nám přálo i počasí, neboť mrzlo a bylo slunečno. Již teď se určitě všichni těšíme na další zápasy.

Dušan Konývka

NA VESELICI SE OPĚT SOUTĚŽILO

Již čtvrtý ročník soutěže o nejchutnější velikonoční nádivku a sváteční bramborový salát se konal v neděli 8.4.2012 ve Veselické hospůdce. Opět se ukázal vzrůstající trend této soutěže. Důkazem toho bylo větší množství přinesených soutěžních vzorků. Letos vybírala pětičlenná komise z 12 přinesených vzorků svátečního bramborového salátu a z 9 přinesených vzorků velikonoční nádivky.

V kategorii sváteční bramborový salát bylo pořadí následující:

1. Helena Jírovcová
(za níž přebíral cenu její manžel Petr)
2. Jarmila Bulířová
3. Mirek Pažout

V kategorii velikonoční nádivka bylo pořadí následující:

1. Jana Bucková st.
2. Jana Bucková ml.
3. Jarmila Bulířová

Vítězové obou kategorií převzali putovní pohár a různé dary se symboly velikonoce. Po vyhlášení výsledků jsme všichni ochutnali přinesené vzorky a mohli uznat, že práce poroty byla opravdu náročná a vybrat nejchutnější vzorek nebylo lehké.

Závěrem bych chtěl poděkovat organizátorce Evě Konývkové za přípravu této soutěže, za zpracování výsledků a věcné dary vítězům obou kategorií.

Poděkování též patří manželům Buckovým za poskytnutí a přípravu sálu.

Dušan Konývka

POUŤOVÁ ZÁBAVA

Dne 28. dubna 2012 uspořádal SDH Veselice pouťovou zábavu v místní hospůdce, kterou vzorně připravili manželé Buckovi. V plné nahotě se však projevil nešvar zábav v poslední době konaných na Veselici, totiž chodit pozdě. Stalo se, že ještě hodinu po zahájení byli na sále jen 2 hosté a k tomu zaskočená hudba „Music Live“ z Března.

Teprve po 21. hodině, začali postupně, ke spokojenosti hudby i obsluhy, přicházet další hosté. Téměř zaplněný sál a příjemná atmosféra dali zapomenout na nepříjemný začátek.

Zdeněk Srb

INFORMACE O DNU OTEVŘENÝCH DVEŘÍ 28. 4. 2012 V ZŠ TGM DOLNÍ BOUSOV

Dne 28. dubna se uskutečnil den otevřených dveří v dolnobousovské škole, která v uplynulých měsících prošla náročnou celkovou rekonstrukcí. Celkové náklady této velké opravy činily 34 milionů.

Škola se stoletou historií si vyžádala rozsáhlou renovaci, která byla prováděna v podstatě za provozu a vyžádala si i posunutí začátku letošního školního roku. Zájemcům tohoto dne otevřených dveří byl nabídnut pohled i do míst, která nejsou běžně přístupná. Opraveny byly všechny prostory, je zde nová učebna informatiky, nová spojovací

chodba do sportovní haly, vznikly nové šatny, pracovní keramiky i nová ředitelna. Všemi patry prostupuje nový výtah. V přízemí je umístěno sociální zařízení pro tělesně hendikepované. Škola tak vytváří podmínky pro možnost jejího užívání zdravotně znevýhodněnými žáky i pedagogy. Na místě bývalé pošty, která se v budově dříve nacházela, vznikly nové byty. Škola byla zateplena, a opraveny byly také sluneční hodiny.

Jarmila Bulířová

INFORMACE O NABÍZENÝCH SLUŽBÁCH OBČANSKÉHO SDRUŽENÍ JAKHETANI LUMA

Lepší je včas se poradit, nežli si později vyčítat svoji nečinnost. Proto je tady Občanské sdružení Jekhetani Luma-Společný Svět, kam se můžete se svými problémy vždy obrátit.

Pomoc v těžkých životních situacích poskytujeme zdarma v poradně, a po telefonické dohodě i u Vás doma. Sociální poradnu v Mladé Boleslavi navštěvují v hojném počtu občane z celého okresu již od roku 2004. Tým

sociálních pracovníků poskytuje odborné služby zaměřené kupříkladu na tyto životní situace:

1/ Přišel vám dopis z úřadu, od soudu, od exekutora, od věřitele, od zdravotní pojišťovny a podobně

Dopisu nerozumíte, potřebujete vysvětlit, co vám vlastně sdělují a potřebujete poradit s odpovědí, nebo odpověď přímo napsat

2/ Jste v jakékoli životní situaci, kterou sami, nebo s pomocí svých příbuzných či známých neumíte řešit

Potřebujete pomoc odborníka. U nás se dozvíte, kde a za jakých podmínek tuto pomoc můžete získat. Můžeme vám i pomoci o tuto jinou službu požádat

3/ Jste obětí domácího násilí, nebo si chcete ověřit, zda to, co zažíváte, je domácí násilí

Obětem domácího násilí poskytujeme komplexní odbornou pomoc, včetně sociálně právního poradenství, sepsání návrhů k soudu (např. na vykázní násilníka ze společné domácnosti, trestní oznámení, rozvod, svěření dětí do péče jednoho z rodičů, výživné ap.)

4/ Váš bývalý partner/ka vám brání ve styku s Vaším dítětem

I v těchto případech Vám umíme věcně poradit

5/ Vašemu dítěti hrozí ústavní výchova, nebo se dítě již v ústavu nachází, a vy ho chcete získat zpět domů

I zde Vám můžeme účinně pomoci

Uvádíme zde pouze příklady situací, které u nás pomáháme řešit. Naše služby jsou určeny pro lidi z Mladoboleslavska a Mnichovohradištska. Spolupracujeme s celou řadou poskytovatelů sociálních a veřejných služeb a také i s právníčkou. Osoby, které se nemohou dopravit do poradny v Mladé Boleslavi, může navštívit náš sociální pracovník přímo u nich doma.

Při této příležitosti si dovoluujeme varovat čtenáře před podomními a pouličními prodejci čehokoli a před podepisováním jakýchkoli smluv bez předchozí konzultace s odborníkem. Také si dovoluujeme občany vyzvat, aby v jakékoli životní situaci, kdy si nejsou jisti správným postupem, požádali o pomoc raději co nejdříve. Někdy může totiž být na efektivní vyřešení daného problému již pozdě.

K našim službám celoročně pořádáme sbírku oblečení a dalších potřeb pro děti a pro domácnost (oděvy, hračky, kočárky, nádobí, deky apod.). Věci ze sbírky od nás putují přímo k potřebným lidem, přičemž vždy zůstávají v našem regionu.

Další informace o námi poskytovaných službách můžete získat buď osobně bez objednání každou středu v době od 15 do 17 hodin, nebo v jiných dnech a časech, vždy po tel. objednání na tel.: 774 607 840, v Sociální poradně Mladá Boleslav, Erbenova 790, Mladá Boleslav (v uličce mezi mateřskou školou Pampeliška a kavárnou Perlex), nebo na www.luma-mb.cz.

**Mgr. Martina Brzobohatá,
Sociální poradna Mladá Boleslav**

INFORMACE VEDENÍ OBCE A REDAKCE ČASOPISU

Od stání správy jsme obdrželi tuto informaci:

Od 9.5.2012 obec Veselice (a také obce Domousnice, Rabakov, Řitnice, Skyšice) spadají do působnosti Obvodního oddělení police ČR Dobruvice.

Spojení je následující

- telefon č.: 974 877 740-44

- e-mail: krpstc.oo.dobruvice@mvcz.cz

Všechny své stížnosti, žádosti a podněty tedy zasílejte na toto OO PČR. **Redakce časopisu ZV**

Z ČINNOSTI SPOZ

Mikulášská nadílka pro děti

V prosinci nezapomínáme na naše děti, pro které každoročně pořádáme mikulášskou nadílku. Každé děčko dostane balíček s pamlsky, o které se musí zasloužit přednesem nějaké básničky nebo písničky. To vše za bedlivého sledování Mikuláše a čertů, kteří nedopustí, aby se toto odbylo jen tak planými sliby, že "já už budu hodný"!

Nakonec se všichni zkamarádí a je všem příjemně.

Poděkování patří OU za finanční pomoc a manželům Buckovým za přípravu a pohoštění ve Veselické hospůdce.

Blahopřání oslavencům

V lednu 2012 jsme navštívili paní Karolínu Bukovou, která v prosinci oslavila významné jubileum 90 let.

Druhou oslavenkyní byla paní Boukalová Hana, která 25. 1. oslavila 65. narozeniny. Dále to byla Rýdlová Hana, které 28.3. bylo 60 let.

12. 4. jsme popřáli paní Ludmile Buckové k 65. narozeninám.

15. 4. oslavila 83. narozeniny paní Jana Cidlinová a 3. 5. 2012 jsme popřáli paní Ireně Kodrikové.

Všem oslavencům přejeme pevné zdraví a děkujeme všem za milé přijetí.

Pálení čarodějnic

V letošním roce uspořádali hasiči brigádu, na úklid roští z ořezané lípy před Štěpanovskými. Vznikl tak nápad, uskutečnit pálení čarodějnic.

Sešli jsme se na návsi u autobusové zastávky 30.dubna ve 20.00. Odkud velkým průvodem dětí, rodičů, psů a hlavně čarodějnic, které si na své vizáži dali opravdu záležet, jsme odešli k chatové oblasti. Tam na nás čekala velká parta osadníků v čele dvou vůdkyň čarodějnic (paní Konývková, paní Burdová).

Po přivítání (poplácání koštětem) byl zapálen oheň, který sledoval každý s údivem.

Hezky prožitý večer potvrdil každý z velkého počtu účastníků.

Za SPOZ Jarmila Bulířová, Věra Pažoutová

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

ŽIVOTNÍ JUBILEA

95 let 23. června Marie Rýdlová
65 let 25. ledna Boukalová Irena
12. dubna Bucková Ludmila
60 let 28. března Rýdlová Hana,
50 let 3. května Kodriková Irena,
26. května Radosta Miroslav
45 let 23. ledna Cidlinová Jana,
40 let 24. října Brzobohatý Frant.
16. ledna Bucková Jana,
3. dubna Kadeřábková M.
25 let 13. června Pažoutová Lucie,

NAROZENÍ OBCÁNKŮ

12. prosince 2011 Petr Šuk

15 LET SPOLEČNÉHO ŽIVOTA

Dne 14. února Vladislava a Milan Rysovi, Veselice 66.

Dne 28. března Martina a Radek Jakubcovi, Veselice 63

Marcela Šafránková

ČTENÁRSKÉ DOPISY A OHLASY

Stebno 8.12.2011

*Vážená paní Šafránková,
Děkuji Vám za zaslání „Zpravodaje Veselice“, který si vždy moc ráda přečtu a posílám v příloze příspěvek, abych se i v příštím roce měla na co těšit.*

Ještě jednou děkuji a všem Vám přeji, aby se Vám dařilo

Jana Fleková

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji všem přátelům a známým za přání k mým 90. narozeninám.

Velice mne také potěšilo osobní přání a dárky od pana starosty a členů SPOZ.

Ze všech těchto pozorností jsem měla velkou radost a všem za ně upřímně děkuji.

*Karolína Buková,
t.č. DD Luštěnice*

Děkuji panu starostovi Miroslavu Pažoutovi a členům SPOZ paní Věře Pažoutové a paní Jarmile Bulířové za blahopřání, dárek a květiny k mým 65. narozeninám.

Děkuji též celé mojí rodině a všem ostatním, kteří mi též blahopřáli.

Ludmila Bucková

Děkuji zástupcům obce a SPOZ za blahopřání, květiny a dárek k mým narozeninám.

Irena Boukalová

Děkuji Obecnímu zastupitelstvu a SPOZ za gratulaci a dárky k mým 60. narozeninám.

František Jakubec, Veselice 48

BLAHOPŘÁNÍ

K 93 narozeninám paní **Marii Najmanové** hodně zdraví a vše nejlepší do dalších let

přejí dcery s rodinami

PŘÍSPĚVATELÉ NA ČASOPIS

Fischer K., Tomsa Josef, Pelikánovi. Dufek Rudolf, Rýdl Miloslav, Rys Milan, Matějková Marie, Runčikovi, Štěpanovských, Fleková Jana, Hrdý Roman, Matoušková Jana, Novákovi, Buckovi ml., Legnerová Anna, Pažout František, (DI. Lhota), Runčik Jakub, Pokorný Zdeněk, Jakubcovi, p. Pavlíček, Drobná Libuše, Runčik Jakub, Buková Karolína, Šoltysovi, Pažoutovi 52, Bucková Ludmila, Stádníkovi, Boukalová Irena, Rýdlovi, Šifaldová Marie, Navrátilovi.

Všem příspěvkatelům redakční rada upřímně děkuje.

OHLÉDNUTÍ ZA VELIKONOCEMI

Součástí oslav jarní rovnodennosti jsou oslavy ústupu zimy, vítání jara, probouzející se přírody, víry v obnovení sil a zdraví člověka i domácích zvířat. Velikonoce slavíme především v pojetí křesťanském, jako svátky umučení a zmrtvýchvstání Ježíše Krista.

Tradiční názvy jednotlivých dní ve svatém týdnu:

neděle - Květná,
pondělí - Modré někde Žluté,
úterý - Šedivé
středa - Škaredá též Černá,
čtvrtek - Zelený
pátek - Velký
sobota - Bílá
neděle - Velikonoční
pondělí - Červené

Velikonoce jsou spojovány s jarem, a jaro je spojováno s životem.

Na jaře se probouzí příroda a s ní veškerý život po zimním spánku a dává nám to najevo svými pestrými barvami, všudypřítomnou smysluplnou vůní, slunečními paprsky, prohřátým vzduchem a krásným zpěvem ptactva. Snad proto naši předkové na jaře slavili svátky plodnosti a po velmi dlouhou dobu považovali jaro jako začátek roku nejen zemědělského, ale i kalendářního.

Velikonoce jako významné křesťanské svátky jsou spojovány s mnoha tradicemi.

Abychom umocnili příjemnou atmosféru těchto významných svátků, krásíme své příbytky velikonoční

výzdobou, připravujeme různé dobroty pro Velikonoce tak příznačné.

Pro řadu lidí se dnes Velikonoce staly především symbolem příchodu jara, původní křesťanská symbolika a staré tradice a krajové lidové zvyky částečně ustupují, neboť zrušením soukromého hospodaření a přesun obyvatelstva do měst, vliv moderního způsobu života znemožnili některé zvyky dodržovat například umývání v potoce, sypaní cestiček milenců aj.

Přesto však se lidové zvyky dodržují různě, dle jednotlivých krajo- vých zvyků.

Lidové zvyky odrážejí sepětí člověka s přírodou. Oslavují probuzení, nový život. Jejich kořeny sahají k dávným pohanským obřadům, křesťan-

ská historie obohatila svátky o víru a naději.

Díky velikonočním svátkům s úžasem objevujeme, jak moudří byli naši předkové, jak cítili souznění s přírodou, jak uměli využívat různé byliny při přípravě pokrmů. Pozoruhodně dbali o své zdraví a ještě se při tom bavili. Na vlastní velikonoce se křesťané připravovali 40 denním půstem.

Jídelníček ve svatém týdnu (Svatý týden začíná květnou nedělí a končí Velikonočním pondělím) měl dle krajových zvyků určitý řád.

Některá jídla jako nádivky, nebo zelené polévky měli obsahovat alespoň devět druhů bylin. Používala se řeřicha, pažitka, kopřiva, pampeliška, popenec, sedmikráska, třeba i list fialky, či jahodové listí, šťovík a další.

Touto formou hry se zbavoval organismus škodlivých nánosů a zároveň nabíral novou sílu a energii.

Velikonoce prožívají celé generace a předávají si tradiční a dobové zvyky. Dobové recepty plné zkušeností a nápadů přebíráme a věříme tak ve zdraví, štěstí i úrodu na svých zahrádkách.

Jídelníček spojený s některými velikonočními dny ve svatém týdnu

Zelený čtvrtek je správný den na teplé jídášky s medem, třeba už ke snídani. Úhledně či všelijak smotané pečivo prý vzniklo jako připomínka provazu, na němž se podle legendy Jidáš oběsil, aby na onom světě poprosil Ježíše o odpuštění.

Na **Velký pátek** byl Ježíš ukřižován. Ke dni smutku se hodí bramborová, nebo i chlebová polévka, či lehčí bezmasé jídlo. Klidně to mohou být sladké ovocné knedlíky, nebo ryba, fazolový salát, chléb se sýrem. Ostatně blíží se to právě velikonoční hodování, a tak nezaškodí, když si žaludek předem trochu odpočine.

Během **Bílé soboty** věřící rozjímají a těší se, že po velkém smutku se blíží Velikonoční noc a s ní Kristovo vzkříšení. Bílou sobotou končí postní období. Je čas pojíst maso, kdysi to byla například polévka z kozlečího mozečku, nebo rizoto z vnitřností poraženého mláděte. Hodí se hově-

zí polévka i vařené maso a už také na velikonoční nádivky s kopřivami. Pekly se mazance, aby byly na neděli a pondělí. A beránky, symboly čistoty a obětování.

Na **Velikonoční neděli** za svítání vstal Kristus z mrtvých. Na ten čas je vyhrazena sváteční hostina (Boží hod velikonoční). Sluší se slavit jej v rodinném kruhu, pochutnat si se svými nejbližšími na pečení, nejlépe z jehněčího či skopového. Oblíbená bývala také holoubata. Také se světila vajíčka.

Velikonoční pondělí je již dnem veselých lidových oslav a bohatého hodování, svátkem jara, znovu se probouzející přírody, naděje na dobrý hospodářský rok, dobrou úrodu, zdravý a šťastný život. Znalci tradic doporučují bílou zeleninovou polévku a třeba i vepřo- knedlo- zelo. Na stolech se stejně tak mohou objevit všechna velikonoční jídla, zelená jarní i vydatná masová. Prostě hody.

Tradiční zvyky

Kromě tradičního jídelníčku jsou dodržovány krajové i dobové zvyky na které se těšíme a rádi je dodržujeme

Od Zeleného čtvrtka až do Bílé soboty nezvonily zvony a čas místo nich ohlašovali chlapi klapotem dřevěných řehtaček. I když zvony místy nejsou klapot řehtaček zůstal.

K hodovníkům o velikonočním pondělí patřila vždy pomlázka, která se původně pletla z proutků jívny nebo vrby, kterými pak byly šupovány dívky.

Vrbový proutek plný nové mízy představoval sílu rozmnožování a když jím mládenec vyšehal děvče, předával tím symbolicky tuto sílu na ni.

Na konec hoch dívku ještě polil vodou, stejně jako se zalévá zahrádka, aby byla úroda hojná (navíc to představovalo i akt oplodnění)

Dívka pak za to mládence odměnila vajíčkem, které navíc ozdobila ornamentem. Představovalo to zrod nového života, ale zároveň tím také často vyznávala lásku (červené vajíčko patřilo milému). Vedle vajíčka mu předala ještě barevnou mašličku, kterou mu přivázala na jeho proutek (později více proutků spletených v pomlázku),

což znamenala lásku. Zelená znamenala jen náklonnost a žlutá už pak jen nezáměr. Velikonoční den byl důležitý i tím, že družba se ženichem navštívili dům nevěsty, aby dohodli den svatby. Zajímavé bylo i přírodní staročeské barvení vajíček

- barva žluto-oranžová - odvar z cibulových slupek
- světle žlutá - lipový květ nebo kmín
- citrónově žlutá - kopřivový kořen
- barva žlutá - šafrán
- barva červená - odvar ze slupek červené cibule a octa
- barva červená - červ. zelí
- růžová - šťáva z červené řepy
- barva červená až fialová - šťáva z borůvek
- barva tmavě zelená - voda ze špenátu nebo mladého žita
- barva hnědá - odvar z dubové kůry
- modrá - odvar z olšové kůry, šišek

Tradice velikonočního pondělí je dodnes velmi oblíbená, neboť symbolické mrskání s vlastnoručně vyrobenou pomlázkou spojované s předáváním malovaných kraslic

a leckde i doplněné sklenkou moku, si každým rokem s radostí užíváme. Velikonoční veselí je příležitost k vzájemným návštěvám a k přátelskému posezení se svými přáteli. To si každý vychutnáme cenné chvíle klidu a radosti.

Tyto zvyky velikonočních svátků se předávají z generace na generaci a s radostí je udržujeme

Pro křesťany však tyto svátky zůstaly a i v současnosti zůstávají nejvýznamnějšími dny v roce.

Velikonoční svátky jsou svátkem pohyblivým

Zelený čtvrtek a Velikonoční pondělí pro roky 2012-2020

2012	5. dubna	9. dubna
2013	28. března	1. dubna
2014	17. dubna	21. dubna
2015	2. dubna	6. dubna
2016	24. března	28. března
2017	13. dubna	17. dubna
2018	29. března	2. dubna
2019	18. dubna	22. dubna
2020	9. dubna	13. dubna

Eva Navrátilová